

**PARTURI-KAMPAAMO
LEILA SALONEN**

Hiustenleikkaus
13 - 17 €
Kanervakatu 2
15850 Lahti (Pirttiharju)

Sim
SENSITIVE

Puh. 03-7531 511
GSM 0400-493 048

KIRPPISKAHVILA
Arskan Aarteet

Pöytävaraukset
20€ viikko, 30€ 2 viikkoa

ma-pe 10-18, la-su 10-15 Tarmonie 3, 15860 Hollola
p. 050 366 5755 arskanaarteet.com

Vesalan hierontapalvelu

Koulutettu hieroja Jyrki Lindberg
Ajanvaraukset 044 294 2469

- Klassinen ja mobilisoiva hieronta
- Kylmä- ja lämpöhoidot, lihasvenytykset
- Koti- ja yrityskäynnit

Aikkalantie 218 15880 Hollola (makaajan koulue vastapäätä)
www.hierontapalvelu.net
facebook.com/vesalanhierontapalvelu

Myös LAHJA KORTIT

Lahden Seudun Uutiset

1/2021

Viikko 3

**Lääkäriasema
ALFA** Kansankatu 7,
15870 Hollola
www.laakariasemaalfa.fi

**Laaja
labrapaketti**

B12-vitamiini/eturauhassyöpäko,
kolesteroolit (KOL, HDL, LDL, Trigly),
sokeri, munuaiskoe, maksakoe,
kilpirauhaskoe, kalium, natrium, pieni
verenkuva (Hb, Hkr, Eryt, MCV, MCH,
MCHC), valkosolut ja verihiutaleet.

Yhteensä 18 eri koetta.
Lääkäri arvioi koetulokset. **95€**

Varaa aika 040 751 3774

Tule
kokeisiin!

- Kylpyhuoneet & saunat
- Keittiöt & muut sisätilat
- Julkisivut & piharakennukset

*Remontit nopealla aikataululla
asiakkaan toiveiden mukaisesti!*

**Maalaus &
Rakennus
Laukkanen
Oy**

Puh. 044 500 6540, 044 500 6541
info@maalousrakennuslaukkanen.com
Lupiinitie 9, 15540 Villahde
www.maalousrakennuslaukkanen.com

**PERHEURPOUS
LAHTILA**

Tammi-Helmikuu
pöytä 36 €
ja lisäpöytä
varauksella 10 €

Tervetuloa ostoksille!

Ahtialantie 37, 15170 Lahti
www.lanttila.fi

Meiltä ilman ajanvarausta
sähköiset
PASSI- ja HENKILÖKORTTIKUVAT
suoraan poliisille

Meiltä myös kuvat:
ajokorttiin, eri maiden viisumeihin jne.

KUVAMESTARI

Lahti Trio, Aleksanterink. 18
ma-pe 9-18 la 9-16

Hollola, Keskikankaantie 1
ma-pe 10-17

Painon Pudottajat
Eija Mäkelä

Painonpudotusta arkiruoalla!
Ti 10.00, Ke 11.00, To 16.00 ja La 10.00
To 18.00 Miesten ryhmä
Kauppakatu 2 A, LAHTI
puh. 044-515 4414, painonpudottajat.fi
posti@painonpudottajat.fi

AD-AUTOKORJAAMO

Merkkikorjaamo kaikille merkeille

PALVELUT

- ▶ Vikamuistinluku
- ▶ Määräaikaishuollot
- ▶ Autosähkökorjaukset
- ▶ Katsastukset
- ▶ Pakokaasumittaukset
- ▶ Öljynvaihdot
- ▶ Jarrutestit
- ▶ Ilmastointihuolto
- ▶ Forte- ja BG-käsittelyt
- ▶ Eberspächer- ja Webasto lämmittimet
- ▶ Pyöräntulmien mittaussäädöt
- ▶ Huollon sijaisauto käyttöösi

**30 v.
kokemuksella
-Jari Korpinen**

LAHDEN AUTOTEKNIikka OY
Aukeankatu 8, 15610 Lahti. Av. ark. 8-17
Puh. 045 647 3337 Korpinen
lahden.autotekniikka@gmail.com

**LAHDEN
MUSIIKKIOPISTO**

SOITA MEILLE!

Lahden musiikkiopisto on monipuolinen taiteen
perusopetusta antava oppilaitos. Tule mukaan musiikin
ja tanssin maailmaan innostavien opettajien ohjauksessa.

- Soitinopiskelu
- Tanssiliinja
- Muskarit ja kerhot
- Orkesterit ja yhtyeet
- Bändisoittimet
- Lyhytkurssit

Ryhmässä tilaa ja uusia perustetaan tarpeen mukaan.
Lisätietoja ja ilmoittautumiset netissä tai kansliasta
p. 041 319 0070. Lahden musiikkiopisto,
Hämeenkatu 4, 15110 Lahti.
www.lahdenmusiikkiopisto.fi

Positiivinen tulosvaroit

Hollolan vuoden 2020 tulos tuplaantumassa ennakoitua.

Hollolan kunnan vuoden 2020 tilinpäätös valmistuu maaliskuussa. Tilinpäätöksen keskenäisyyden vuoksi luvut elävät ja tarkentuvat aina maaliskuun loppuun saakka. Tässä vaiheessa on kuitenkin arvioitavissa merkittävä tulospurkaus suhteessa marraskuun arvioon; reilu 6 miljoonan euron sijaan arvioidaan ylijäämän kipuavan n. 13 miljoonaan euroon.

Korona-tilanne näkyi kunnan taloudessa erityisesti toimintatuottojen alenemana n. -2 milj. euroa vuodesta 2019 vuoteen 2020. Täysin poikkeuksellinen tilanne on kuitenkin se, etteivät toimintakulut kokonaisuutena kasvaneet. Tältä osin merkittävin selittävä tekijä on Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän menojen kehitys Hollolan osalta.

Verotulojen loppuvuoden tilitykset yllättivät positiivisesti ja kasvua syntyi 5,6 milj. euroa edellisestä vuodesta. Kokonaistilanteesta ei vielä näy esimerkiksi vuoden loppupuolella Hollolan yrityskentässä tapahtuneet isot konkurssit. Verotuloja paransi merkittävästi vuodelta 2019 vuodelle 2020 siirtynyt, verokorttiudistuksesta johtunut, kertymäväjään maksu.

Valtionosuudet toteutuivat muutetun talousarvion mukaisina ja kasvoivat peräti 10,5 milj. euroa. Valtionosuuksiin sisältyi kertaluonteista koronatuella 6,8 milj. euroa.

Kunnan vuoden 2020 tulos tulee olemaan ennätysellinen. On tiedossa, että monet Koronan päättymistä odottavat toimenpiteet kuten hoitovelka ja työllisyyden hoito tulevat raskaita kunnan taloutta, mutta ylijäämäinen tulos luo kunnalle tarvittavaa puskuria tulevaisuutta varten.

Euroopan ympäristöpääkaupunki Lahti on tehty kestäväksi

Lahden vuosi Euroopan ympäristöpääkaupunkina käynnistyi virallisessa avajaisseremoniassa 15.1.2021. Lahti on vuoden 2021 ajan näytteikkuna suomalaisen ja eurooppalaisen ympäristöosaamiseen. Euroopan komission myöntämä nimitys on kunniansoitus Lahden pitkäjänteiselle ympäristötyölle. Kaupunkien ympäristötoimilla on merkittävä rooli globaalien ympäristöhaasteiden ratkaisemisessa.

Euroopan komissio on nimittänyt Lahden vuoden 2021 Euroopan ympäristöpääkaupungiksi (European Green Capital Award, EGCA) ensimmäisenä kaupunkina Suomessa. Lahti on vuoden 2021 ajan malliesimerkki suomalaisesta ja eurooppalaisesta kaupungista, jossa etsitään päivittäin ratkaisuja maailmanlaajuisiin ympäristöhaasteisiin yhdessä korkeakoulujen, yritysten ja asukkaiden kanssa.

– Euroopan ympäristöpääkaupunki -tunnustus on tärkeä askel tiellä meidän puolesta ja kestävämpään maailmaan. Työtä on kuitenkin vielä tehtävänä. Siksi

tarvitsemme esimerkkejä ja roolimalleja. Tämä palkinto antaa kiitosta, mutta samalla se velvoittaa meitä jatkamaan työtämme. Lahti näyttää nyt suuntaa. Toivon että tämä rohkaisee myös muita, pinnotti tasavallan presidentti Sauli Niinistö ympäristöpääkaupunkivuoden avajaisseremoniassa pitämässään videotervehdyskäsä.

Perinteisestä teollisuuskaupungista ilmastotyön suunnannäyttäjäksi

– Lahden tarina perinteisestä teollisuuskaupungista moderniksi ympäristökaupungiksi on rohkaiseva monelle eurooppalaiselle kaupungille. Kaupungissa sotien jälkeinen nopea kasvu rasitti ympäristöä. Suurin osa alueen työpaikoista oli perinteisessä teollisuudessa, mikä näkyi myöhemmin raskaana työttömyytenä. Matka kohti ympäristökäytön edelläkävijyyttä alkoi kuitenkin jo 1970-luvulla, jolloin Lahti aloitti kunnianhimoisen vesiensuojelutyön ja pysäytti kaupungin suurimman järven näkyvän rehevöitymisen,

kertoo Lahden ympäristötyön alkutaipaleesta kaupunginjohtaja Pekka Timonen.

Nykyään kaupunki on suunnannäyttäjäksi ilmasto-työssä ja luopui kivihiilen käytöstä vuonna 2019. Lahti on hiilineutraali vuoteen 2025 mennessä, ensimmäisenä suurena kaupunkina Suomessa. Kaupungissa on myös käytössä ensimmäisenä maailmassa asukkaiden henkilökohtainen liikkuksen päästökauppa. Lahden kiertotalousinnovaatiot, vesien- suojelun hyvät esimerkit sekä maankäytön suunnittelu ja asukasosallistuminen toimintamallit ovat inspiroineet laajasti muita kaupunkeja.

Lahti esimerkkinä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteuttamisesta

Kestävä elvytys on noussemassa koko 2020-luvun alun keskeisimmäksi teemaksi globaalissa kaupunkikehityksessä. Kaupungit joutuvat sopeutumaan sekä ekologiseen kriisiin että koronapandemian luomiin taloudellisiin ja sosiaalisiin haasteisiin. Euroopan Vihreän kehityksen ohjelma

(EU Green Deal) vastaa kaupunkien tarpeisiin kehittää samanaikaisesti taloutta ja ympäristöratkaisuja sosiaalisesti oikeudenmukaisesti.

Kaikki pienimpiä ja pohjoisimpia ympäristöpääkaupunkeja Lahti näyttää muille kaupungeille, miten Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa voidaan toteuttaa konkreettisesti. Lahden kaltaiset keskeiset kaupungit ovat strategisessa asemassa ohjelman onnistumisessa, sillä suurin osa eurooppalaisista asuu nimenomaan keskikokoisissa kaupungeissa.

Koronapandemian seurauksena Euroopassa keskustellaan ekologisesta jälle rakennuksesta, jota tulee viedä eteenpäin realistisen talouspolitiikan kanssa. Lahti on historiansa myötä esimerkki siitä, että taloudellisesti haastavinkin aikana voidaan sitoutua työhön globaalien ympäristöongelmien ratkaisemiseksi. Euroopan ympäristöpääkaupungit ovat rohkeita suunnannäyttäjiä, jotka myös kriisitilanteissa pitävät kiinni kestävästä tulevaisuudesta.

Päijät-Hämeen Lokapalvelu Ky

puh. 0400 352 762

M.B.A.
MB BMW AUDI

AUTOKORJAAMO OY
Sahaajankatu 3 | 15520 Lahti | p. 010 422 1212

Avoimma:
ma-to 8.00 – 16.30.
pe 8.00 – 16.00

KL SERVICE PARTNER

- Määräaikaishuollot ja korjaukset
- Sijaisauto
- Huollon yhteydessä katsastuspalvelu

Uudenlainen mittausasema Enonselälle

Enonselän uuden hissiase- man anturi mittaa lämpötilaa, happipitoisuutta ja sähköjohtavuutta halutuissa syvyyksissä.

Vesijärven Enonselän syvänealuen tarkkailussa saadaan jatkossa aiempaa tarkempaa tietoa vesipatsaan syvyyssuunnasta laatu- vaihtelusta. Syvänteeseen asennettiin joulukuussa 2020 uusi hissilaitte, jonka avulla mittausanturi kulkee pinnan ja pohjan väliä halutulla aikavälillä.

Enonsaaren eteläpuolisella syvänealueella on aiemmin ollut käytössä mittaus- lautta. Lautan alapuolelle on asennettu mitta-antureita kiinteille syvyyksille. Mit- tauksien avulla onkin pystytty keräämään arvokasta tietoa esimerkiksi järven kerrostumisesta ja happiolo- suhteista valituilla syvyyksillä. Järjestely on kuitenkin pitänyt poistaa talvijaaksi, etteivät jäät veisi lauttaa mennessään. Samoin sy- vyyssuunnasta aineistoa on saatu vain niiltä syvyyksiltä, joilla antureita on asennettu.

Uusi hissiase- ma on an- kuroitu pohjaan ja se kul- kee automaattisesti pinnasta pohjaan halutulla aikavälillä. Laite on mittausten välissä kiinnittynyt pohjan an- kuripainoon, joten se ei pääse jäämään eivätkä myöskään myrskyt sitä riepotele. Mit- tauspaikka on merkitty kel- taisella merenkulun erikois- merkillä ja vesilläliikkuja pyydetäänkin jättämään 50 metrin väli poijuun. Näin mittauslaite välttää pilkkisii- moilta ja kalaverkoilta.

Varsinaisen mittausaineis- ton tuottaa tavanomainen mittaussondi, jolla pystytään mittaamaan samanaikaisesti useampia suureita. Nyt käy- tössä olevalla kokoonpanolla saadaan tietoa lämpötilasta, happipitoisuudesta sekä sähköjohtavuudesta. Avo- vesi-kaudella vedenlaatu- tiedot siirtyvät päivittäin internet- tiin, mutta talvella data ke- rätään loggerilla, josta tieto puretaan vasta jäidenlähden jälkeen.

Hissilaitte ohjauselekt- ronikka mukaan lukien

Uusi hissiase- ma antureineen matkalla Enonselälle. Asennus tehtiin joulukuun puolivälissä melkoisen hytytäs- sä olosuhteissa (Kuva Priidu Pae, Lahden kaupunki).

on japanilaista tuotantoa ja samanlaisia laitteita on käytössä myös Keski-Eu- roopassa. Laitteiston asensi kuopiolainen Vesi-Eko Oy. Kokonaisuutta ei ole vielä testattu pohjoisissa oloissa, joissa järven pinta jäätyy talvella. Ensimmäisiä tu- loksia sekä hissin toiminnan että Vesijärven alkutalven olosuhteiden osalta saadaan helmikuulla, jolloin laitte- tila käydään tarkistamassa.

Vesijärvisäätöni moni- vuotinen tavoite on ollut

saada entistä tiheämmällä pystysuuntaisella mittaus- vä- lillä ympärivuotisesti veden tilaa seuraava mittauslaite Enonselälle. Kokeiluja tähän suuntaan on ollut jo aiem- minkin. Nyt vaikuttaa siltä, että tilanne on saatu ratkai- tua. Seuraamme mielenkiin- nolla, kuinka laite selvittää ensimmäisestä jäätalvestaan.

Hissiasema on toteutettu yhteistyössä Lahden kau- pungin ympäristöpalveluiden kanssa, joka myös vastaa laitteiston ylläpidosta.

Lahden Seudun Uutiset

Postiosoite: Riibelankatu 15, 15810 LAHTI

Ilmoitusmarkkinointi:

Toimitusjohtaja/päätoimittaja:
Raimo Jokinen, puh. 0400 816 340
raimo.jokinen@jns-mediajakelut.com

toimitus@jns-mediajakelut.com
Ilmoitusaineisto-osoite:
ilmoitukset@jns-mediajakelut.com

Kustantaja: J.N.S. Company Oy,
Y-tunnus: 0665979-7
Painopaikka: Lehtipainot Oy
Painos: 25 000 kpl

Niina Leskinen,
myyntipäällikkö, toimittaja
Puh. 041 5499 878
niina.leskinen@gmail.com

Vesa Kurjonen, ilmoitusmyyjä
Puh. 040 9328 113
printtimainos@gmail.com

Jorma Jokela, ilmoitusmyyjä
Puh. 040 0371 996
jojo.jokela@gmail.com

Jakelualue:
Länsi-Lahden ja Hollolan kotitaloudet

Jakelutelinepaikat:
Lahti: S-Market Mascot, Kauppahalli,
Messilä camping, Messilän Kartano-
hotelli, PHKS, Prisma Laune, Ravintola
Nosturi, Keijukirppis, Kotipokki Hennala,
ABC Renkomäki, ABC Holma, CM Laune,
CM Paavola, Sokos keskusta, S-Market
Metsäkangas, S-Market Jalkaranta, ABC
Kivimäe, Neste Taukokuuli, Sale Kukkila,
S-Market Munkkila, K-Supermarket
Okeroinen, S-Market Villähde,

Sale Nastola, S-Market Nastola ja
K-Supermarket Nastola.
Hollola: K-Supermarket Hollola,
Sale Hollola KK.
Hämeenkoski: Koskikartano ja
Sale Hämeenkoski.
Kärkölä: FotoLine, Neste oil Huoltamo ja
S-Market Järvelä.
Orimattila: S-Market, K-Supermarket ja
Orimattilan keuhkamo.
Vääksy: Tallukka, Viipurilainen
kotileipomo, Route 24 Vesivehmaa,
S-Market Vääksy ja K-Supermarket
Vääksy.

Lehti ilmestyy kahden viikon välein.

Lehti ei vastaa epäselvistä käsikirjoit-
uksista tai puhelimesta sattuneista
väärintäytöksistä aiheutuneista virheistä.
Lehden vastuu virheellisistä ilmoituksista
rajoittuu enintään ilmoituksen hintaan.
Reklamaatiot kahdeksan (8) päivän
kuluessa.
Ilmoitusten sisäinnotto tiistaina
klo 12 mennessä.

ISSN 2490-1105 (painettu)
ISSN 2490-1113 (verkkojulkaisu)

Salpausselän maastoliikuntapolut valmiina talviulkoilijoille

Salpausselän polkuverkoston merkityt uudet reitit ovat valmistuneet. Kaikki reitit on saatu merkittyä ja yhteiskäyttöön tarkoitettuja polkuja on testattu kaikilla kulkutavoilla.

Salpausselällä on tilaa hiihtäjille ja maastopyöräilijöille.

Merkittyjä maastoliikuntapolkuja valmistui yhteensä viisi. Rengasreitit on kolme, joista Hakalaukunlenkin voi tehdä lyhyenä tai pidempänä. Janamaisia siirtymäreittejä on kaksi.

– Uusia poluista on tullut valtavasti positiivista palautetta. Merkityille poluille oli Lahdessa suuri tarve ja on mukava huomata, että yhteiskäyttömalli todella toimii. Poluilla menee maastopyöräilijöitä, koiran ul-

kouluuttajia, sauvakävelijöitä ja polkujuoksijoita sulassa sovussa, reitikoordinaattori Tiina Riikonen kertoo.

Maastoliikuntapolut on merkitty maastoon yhteiskäyttöä osoittavilla merkeillä ja kukin reitti oman tunnusvärinsä mukaisilla nuolimerkeillä. Reitit ovat heijastavat, jotta ulkoilu onnistuu myös pimeällä.

Luonto vetää liikkujia Lahteen

Merkityt polut poistavat tarvetta kulkea latupohjilla ja parantavat ulkoiluturvallisuutta, kun risteyskohdat on merkitty sekä laduille että poluille. Vaihtuvissa sääoloissa käyttäjien tulee varautua liukkauteen.

– Talvikäyttöiset merkityt

polut ovat Lahdessa uutta ja jo nyt käytön määrästä näkyy kuinka suureen suosioon ne ovat saaneet. Suosiosta kertoo, että polut tammopuutuvat auki heti lumipyryn jälkeen. Myös ulkopaikkakuntalaiset ovat löytäneet poluillemme, kun merkittyjä talvipolkuja pyöräilijöille ja kävelijöille ei läheisyydellä juurikaan ole. Luonto on se juttu, miksi poluille halutaan, Riikonen tietää.

Reittitiedot maastossa ja puhelimessa

Polkureitistön tiedot löytyvät maastosta sekä Lahden kaupungin sivuilta ja karttapalvelusta. Poluista on tarjolla reittiselostukset, kartat, ladattavat gpx-jäljet ja polkuetiet. Reitien lähtö-

teillä on karttataulut ja lisäksi QR-koodit, joiden kautta tiedot saa maastostakin suoraan omaan älylaitteeseen.

Salpausselkä Trails -maastoliikuntapolut on tehty yhteistyössä kaupungin ja Tiirismaan Latu ry:n kanssa. Salpausselän virkistysalue on Lahden ja Hollolan kuntien yhteinen ja osa reiteistä menee Hollolan puolelle. Alueella on myös uusi Hollolan kunnan toteuttama Suoreitti. Latuakaan se ei ole käytössä, koska reitti on linjattu latupohjille.

Pilottihankkeella kerätään kokemusta merkityistä maastopoluista ja niiden käytöstä myös talvella. Jo nyt on toiveissa saada laajennettua merkittyä polkuverkostoa, mikäli hankkeelle saadaan ulkopuolista rahoitusta.

Asukasideana toteutettu torikello käynnistyi juhlamenoin

Lahden kauppatoria elävöittämään on toteutettu digitaalinen kello- ja lämpötilanäyttö torirakennuksen katolle. Torikello on keskustassa asuvien lahtelaisten idea ja ensimmäisiä toteutuvia osallistuvan budjetoinnin hankkeita.

– Toivottavasti tästä tulee uusi treffipaikka. Nyt voi ainakin sanoa, että nähdään sen rakennuksen edessä, jonka katolla on se kello ja lämpömittari,” toteavat asukasaktiivit Outi Linnanmäki, Ulla Tuominen, Merja Vahter ja Kirsti Vaara. Heidän ideansa oli esittää osallistuvassa budjetoinnissa kauppatorin elävöittämistä.

– Torilla ihmiset tapaavat toisiaan ja mistä muusta

suomalaiset puhuisivat kuin säästä. Lämpötila on asia josta voi heittäytyä juttusille tuntemattomienkin kanssa,” tuumii kellon juhlavasti käynnistänyt Kirsti Vaara.

Ensimmäisessä vaiheessa on toteutettu digitaalinen kello- ja lämpötilanäyttö torirakennuksen katolle ja samalla on täydennetty sähkökytkentöjä siten, että Vapaudenkadun puoleisiin porrashuoneisiin voidaan jatkossa toteuttaa talvikauden koristevalaistusta. Lisäksi suunnitelmissa on sijoittaa Julistemuseon julistetauluja torirakennuksen Vapaudenkadun puoleisille seinämillä. Lahtelaiset saavat mahdollisuuden vaikuttaa julisteiden valintaan vielä tämän talven

aikana. Julistetaulut pystytetään näillä näkymin kesän alkuun mennessä. Myös torin kukkaistutuksiin on tulossa täydennystä.

– Toimenpiteen suunnittelussa oli huomioitava kauppatorin kaupunkikuvallinen ja kulttuurihistoriallinen luonne. Lisäksi torirakennuksen sinkkipinnoite asettaa tiettyjä ehtoja toteutukselle. Asetettu kustannusraami on varsin tiukka, jo pelkästään sähköasennusten toteuttamiselle,” toteaa kunnallistekniikan projektipäällikkö Riitta Niskanen.

Kustannusarvion puitteissa työryhmä päätyi selkeälinjaiseen Digiteko Oy:n digitaaliseen kelloon ja lämpötilanäyttöön. ”Kellon

saimme toimittajalta juuri ennen joulua ja LSK pääsi tekemään asennukset loppuun heti joulun jälkeen. Kellosta puuttuu vielä reunukset. Ne asennetaan vähän myöhemmin,” kertoo aluevastaava Tomi Jääskeläinen.

– ”Pienet asiat ovat lopulta niitä suuria. Aina kannattaa lähteä mukaan ja tehdä asioita,” kannustavat Lahden keskusta-asujen toimintaan aktiivisesti osallistuvat naiset. Osallistuva budjetointi saa jatkua vuonna 2021. ”Meillä on jo suunnitelmia ensi kesälle, erittäin hyviä ideoita,” huikkaavat he iloisesti.

Torikello ja muut toteutettavat osallistuvan budjetoinnin ideat esitellään sivulla lahti.fi/osbu

Läntinen hautausmaa palasi arkeen!

Joulun jälkeinen arkipäivä hautausmaalla osoittautui mieltä pahoittavaksi. Omaiset olivat keränneet kynttilöitä haudoilta pois ja hyvä niin, onhan se päivänsevä,

että läheisen hauta on oltava siisti, koska paikka jossa läheinen/omainen on viimeisellä leposijallaan on arvokas ja rakas kaikille ihmisille.

Mutta kuten kuva osoittaa,

oli kynttilät heitelty keräyslaatikon viereen, josta tuli hämmäntävä tunne. Eikö osata sen vertaa, että laitettaisiin kynttilät niille kuuluvuun keräilylaatikoihin. Laatikot

olivat puolillaan ja olisi kyllä mahtunut, kun olisi ottanut yhden askeleen ja avannut kannen.

Raimo Jokinen

Tule mukaan Ringettekouluun
Opi luistelemaan!
Ringettekoulu on lapsille tarkoitettu luistelukoulu, jossa opitaan luistelemaan leikkien.

Lahden Luistelukoulu
Aika: Su klo 11-12, Paikka: Isku Areena, Lahti

Nastolan Luistelukoulu
Aika: Ke klo 18-19, Paikka: Pajulahden jäähalli, Nastola

Mukaan voit liittyä kauden aikana. Ilmoittautumiset paikan päällä.
Hinta: 95€ kevätkausi (sis. ohjauksen, mailan, lisenssin, vakuutuksen)
Yhteystiedot: Pia Järvinen p. 0440912202 pia.jarvinen.lahti@gmail.com

Lahti Ringeten liikuntakerhot:
Jumppakerho, Aika: Ke klo 17-18, Paikka: Lyseon koulun jumppasali
Liikettä Kinttuihin Liikuntakerho (Matalan Kynnyksen liikuntakerho)
Aika: To klo 17:30-18:30, Paikka: SOL Areenan jäähallin oheistila

Yhteystiedot: Nia Toivonen p. 040 4170 324 nia.toivonen.lahti@gmail.com
Lisätietoja: www.lahtiringette.fi

HAMMASHOITO OY S. ALATUPA

Hammaslääkärit:
Seija Alatupa
Minna Fredriksson
Elena Gustafsson

Suhygienisti:
Taru Tuomala

- Hammaskiven poisto eläkeläisille -10% suuhygienistillä!
- Särkypotilaat nopeasti
- Ilta- ja viikonloppuajoja
- Myös proteesit

Vastaanotot katutasossa
Nastola: Timpurintie 2 Puh. 044 062 4270
Lahti: Yrjönkatu 1 Puh. 044 051 0805

Kellohuolto ja -korjaamo KELLO-HARA
Kyntömiehentie 18, Orimattila (Peltolan alue)
joka päivä 0440 111 889
verstas aoinna ma, ti, ke 10-17
Reipas palvelu, tarvittaessa nouto ja palautus. Takuutyo.

Merkillisen reilu.

MEILTÄ LÖYDÄT

merkillisen hyvät autovaraosat, tarvikkeet ja lisävarusteet kaikkiin automerkkeihin ja malleihin!

Kiveriön Auto-osa

Hirsimetsäntie 7 • 15200 Lahti
puh. (03) 733 5440 • www.kiverionauto-osa.fi
Avoimma: ma-pe 8-17

LIIKKUVA AUTOHUOLTO
- huollot - korjaukset - rengasmyynti ja renkaanvaihdot - apuvirtaa - ym.

Rengasmyynti ja -vaihdot asiakkaan luona!

Autohuolto Janne A Tmi
VÄÄKSY (toimialueena Päijät-Häme)
www.autohuoltojanne.fi

p. 0400 467 595 24 h joka päivä!

Euroopan ympäristöpääkaupungin avajaisviikon upea valoshow on kerännyt runsaasti katsojia Pikku-Veskulle

Lahti aloitti Euroopan ympäristöpääkaupunkivuotensa virallisesti viime viikon perjantaina 15.1.2021. Lahden maamerkit mm. Sibeliustalo ja radiomastot valaistiin vihreiksi heti perjantaina iltopäivällä. Samana iltana Pikku-Vesijärven ympäristössä alkoi ääni- ja valotaiden Elämyspuisto kaupunkilai-

sille. Elämysten puiston audiovisuaalisesta suunnittelusta ja taiteellisesta tuotannosta vastaa **Marko Häkkinen**. Musiikin toteuttaa ja esittää **Martta Valkeus ja Emilia Takayama**.

Väkeä on kerääntynyt joka ilta satoja hämärän aikaan ihastelemaan valoshowa ja upeaa äänitaidetta. Tätä hienosti

toteutettua ”Lahden talven ihmemaata” voi käydä ihastele-
massa 24.1. asti.

Teksti: Niina Leskinen

Valotaidetta (Kuvat: Niina Leskinen).

Esiintyjät ovat Theatrum Olga Suomen Diakoniaopiston Lahden kampuksen opiskelijoita. (Kuva: Karim Tawfik).

Laulamisesta saa voimaa!

Pikkutyttönä lauleskelin takapihalla hypynarun päähän ja kuvittelin olevani iskelmälaulaja. Nautin jo silloin laulamisesta ja esiintymisestä. Takapihan ”yleisö” koostui silloin lähitalojen muista kakaroista, jotka olivat laululeikkisämme mukana yhtä innostuneina kuin minäkin. Koko Lahden Kärpäsen mäki raikui, kun Sääsenkadulla sijaitsevan pikkumökkimme takapihalla lauloimme kukin vuorollamme hypynarumikkiin laulua, jotka syntyivät spontaanisti pienen tytön ajatuksista ja maailmasta.

Ennen vanhaan koulussa laulettiin todella paljon! Koulutaipaleeni alkoi kuusikymmentäluvun lopulla Kärpäsen kansakoulussa. Koululaulut koostuivat vuodenaajoista, leikeistä, kodista ja luonnosta, juhlapäivistä, isänmaasta, maakunnista ja virsistä. Koululaulut toivat turvallisuutta, mutta asivasivat samalla pienelle ihmiselle ikkunoita isoon maailmaan, kauas omasta, varsin pienestä lähiympäristöstä. Koulun luokassa oli harmoni, jota luokkamme opettaja soitti taitavasti. Opettajasta tuli pienen tytön silmissä sankari, ihailun kohde! Miten kauniisti hän osasi laulaa ja laulaa. Se oli kerta kaikkiaan vaikuttavaa!

Koska pidin laulamisesta, pääsin helposti laulamaan koulun kuoroon ja esiintymään koulun erilaisissa juhlissa. Se oli kivaa ja myös hyvällä tavalla jännittävää! Oman kodin rappusilla tuli harjoiteltua monta kertaa esiintymistä ja mielikuvituskuoron johtamista. Sisareni tytär, Niina sai tulla laululeikkisääni! Joutuihan Niina laulamaan välillä enemmän tai vähemmän innoissaan leikkikuorossani, jotta ääntä saatiin ilmoille enemmän. *Kalliolle kukkulalle* laulettiin aika monta kertaa sellaisella kahden tytön voimalla, että oksat pois. Oi, voi, noita aikoja!

Muistan, kun kerran eräs hyvä-ääninen poikaoppilas toi kouluun Toivelauluja-vihkosen, josta hän halusi laulaa muille luokan edessä. Pojan lauluääni oli kerrassaan mahtava ja iskelmät kuulostivat kivoilta. Lauluvihkossa oli pelkät iskelmän sanat, ei nuotteja. Vihkon biisejä oli helppo laulaa, kun muisti sävelen. Vihko kiersi lauluringissä, kukin lauloi vuorollaan ja toiset kuuntelivat. Entisajan karaokeporukka oli siis syntynyt!

Minusta ei tullut koskaan iskelmälaulajaa, mutta sitäkin enemmän olen saanut nauttia musiikin kuuntelemisesta ja sen mukaan liikkumisesta. Lapsuudenajan ehkä

vähän yli-innokaskin suhtautumiseni laulamiseen ja esiintymiseen hiipuivat oman kasvun myötä. Minusta kehittyi lopulta varsin rauhallinen, hillitty ja perusnormaali aikuinen, jonka elämä koostui opiskelusta ja työnteosta. Olin löytänyt tanssiharrastuksen, johon sitouduin tosissaan. Sen myötä tapasin myös aviomieheni, jonka kanssa askeleet ovat sopineet yhteen jo kolmenkymmenenviiden vuoden ajan. Kilpatanssiharrastus mahdollisti esiintymistilaisuuksia ja opin kuuntelemaan musiikkia monipuolisemmin. Sain musiikista iloa, rauhaa ja voimaa. Lavatanssit toivat hyvän vastapainon kilpatanssimaiseen täsmällisyyteen ja lajiin kuuluvaa säännönmukaisuuteen. Lavalla sai tanssia vapaasti ja siellä voi soveltaa tanssiperinnsä kanssa sellaisia askelkuvioita kuin itse halusi.

Oma lapsi toi laulamisen elämäni takaisin! Laulaminen oli jäänyt pitkäksi aikaa muun elämän ja tanssiaskelten jalkoihin. Omalle lapselle laulaminen alkoi ihan luonnollisesti. Tuntui siltä, että lapsi kiinnittyi kuuntelemaan laulua ihan eritavoin kuin puhumista. Aloin ensin hyräilemään ja tapaillemaan niitä lastenlauluja, joita muistin. Siihen ei tarvittu mitään valmiita laulukirjoja, koska sanoja pystyi keksimään ihan huoletta itse. Lapselle laulaminen rentoutti samalla myös omaa mieltä. Lapsen pukeminen ja nukkuttaminen olivat meidän perheessä niitä ehkä haasteellisimpia tilanteita, joissa laulamisesta oli apua molemmille. Lapsemme sai lahjaksi neljän kuukauden iässä lastenlaulukirjan, jossa laulujen sanat olivat kerrassaan loistavia! Lyhyitä, yksinkertaisia, kuvailevia ja rytmitikkaita. Lastenlauluissa pystyi samalla harjoittamaan omaa, hieman ehkä unessakin olevaa ääntäntä, hengittämistä ja äänenkäyttöä. Eläinaiheiset laulut olivat lapsen suosikkeja! Eikä mitään muuta tarvinnut ”laulaa” kuin esim. kukkuu - kukkuu, tui, tau, tilhi, ti-ti-tyy, ti-ri ti-ri teijaa... Vanhoista tuutu-lauluista tuli meidän perheessä aivan uusia sovituksia. Lapseni selvästi piti erilaisista hassuilta kuulostavista ääniteistä ja niitä piti lausua tai laulaa yhä uudestaan ja uudestaan.

Minusta tuli työelämässä puhetyön ammattilainen! Kouluttauduin asiakaspalvelutehtävistä ja kaupanalalta aikuisiällä myöhemmin opettajaksi, opinto-ohjaajaksi ja lopulta koulun rehtoriksi. Puhun paljon erilaisille yleisöille erilaisissa tilaisuuksis-

sa. Toimin unelma-ammattissani. Pystyn toteuttamaan työssäni itseäni, kehittämään asioita ja koen, että työni on tärkeää. Työn varjopuolena on, että se on ajoittain todella stressaavaa. Aivan kuten aikoinaan kilpatanssiharrastuksen ohelle, kaipasin raskaan työn vastapainoksi jonkun vapaamman harrastuksen, josta saan iloa, eloa ja voimaa.

Yllätyksekseni sisareni tytär Niina oli kulkeutunut jossain vaiheessa laulamisen pariin. Ja koska Niina tunsu vanhastaan, että pidin laulamisesta, niin hän yllytti minua liittymään Wellamo-opiston karaokelaulukurssille ja Hollolan Lupa laulaa -ryhmään. Lupa laulaa -ryhmä oli lähtölaulus kuorolaulun maailmaan, vaikka siinä ei laulettukaan äänissä. Täytyy myöntää, että karaokelaulus oli virkanaiselle aluksi vähän nieleskelemistä, kun oikea mikrofoni iskettiin käteen ja siihen piti laulaa ihan oikeasti jokin itse valitsema karaokebiisi. Polkaisin karaokelaulun liikkeelle *Lokki* valssilla ja pian kokeilin rohkeasti jo Katri-Helenaa ja Paula Koivuniemeä. Olin päässyt sisälle iskelmien maailmaan. Kävimme muutaman kerran vapaa-ajallakin laulamassa karaokea Hollolan karaoke-ryhmän kanssa ja se oli kivaa se! Olin niin innostunut uudesta harrastuksestani, että minun täytyi hankkia myös kotiin omat karaokelaitteistot. Se oli hyvä päätös, koska näin korona-aikana ei karaokea olisi voinut oikein muuten turvallisesti laulaakaan. Valitettavasti kotityleisö joutuu nyt kuuntelemaan hoilotustani kyllästymiseen asti. Osallistuinpa kerran myös yhteen karaokekisaan, josta en päässyt jatkoon. Totesin, että muiden karaokelaajien taso oli paljon minua parempi. Ihmiset laulavat karaokea nykyään paljon ja taso on hyvä! Halusin kehittyä laulajana, sen vuoksi ilmoittauduin vielä Wellamo-opiston yksinlaulukurssille. Sain tuolta kurssilta erittäin hyvää laulunopetusta. Opin varmuutta, rohkeutta ja tunnistamaan oman äänialaani.

Liityin vuonna 2019 Hollolan Viihdekuoron! Nyt olin sananmukaisesti oikeassa kuorossa, koska tässä kuorossa laulettiin oikeasti eri äänissä. Itse laulan sopraanoissa. Opin koko ajan uutta: käyttämään ääntä, tarkkaamaan omaa äänenkäyttöä ja sävelvoimaa, seuraamaan johtajaa ja laulamaan tahdissa. En ole koskaan opetellut nuotteja, koska siihen ei ole koskaan ollut mahdollisuutta eikä tarvetta. Joku musiikin ammattilainen voisi tässä kohdin hymähtää,

kohauttaa kulmakarvojaan ja sanoa, ettei kuorossa voi laulaa, jos ei osaa nuotteja. Minä, musiikin ja laulamisen pelkkä harrastaja, voisin vastata, että kylläpä vaan voi. Vaikka laulamme kuorossa nuotteista, olen oppinut ymmärtämään niitäkin jonkin verran. Kuorolaulu vaatii itseltä harjoittelua omalla ajalla, koska kaikkea ei voi oppia pelkästään kuoroharjoituksissa. Onneksi Hollolan Viihdekuorolla on oma jäsenivusto, jossa voi harjoitella stemmoja myös kotona. Minun mielestäni tärkein apuväline kuorolaulamisessa on kuunteleminen. Opin sävelet, stemmat ja biisit kuuntelemisen kautta. Opin parhaiten, kun kuuntelen, miten toiset laulavat ja miten johtaja ohjeistaa meitä laulamaan.

Ja Niinakin on taas mukana! Keroiin Niinalle, että laulan nyt Hollolan Viihdekuorossa ja avasin hänelle vähän kuoron tulevaa ohjelmistoa, niin ei siinä muuta tarvinnut. Niina liittyi Hollolan Viihdekuoroon syksyllä 2020. Yhteiset lauluharjoitukset siis jatkuvat sopraanoissa. Ihan ei olla vielä päästy laulamaan *Kalliolle kukkulalle*, mutta sinne päin.

Hollolan Viihdekuoron on järjestäytynyt yhdistys, jolla on hallitus puheenjohtajineen kaikkineen. Kuorolla on myös kuoronjohtaja. Viihdekuoron ohjelmisto on vaihteleva ja muotoutuu aina tulevien konserttien ja esiintymisten mukaan. Koronaviruksen hankaloitti kuoron harjoituksia syyslukukaudella, mutta pääsimme kuin pääsimmekin laulamaan turvallisesti turvavälejä noudattaen. Ja nyt, kevään harjoituskauden alkaessa, näyttäisi siltä, että harjoittelemaan päästäisiin tammikuun lopulla. Sen lupaan, että sitten kun pääsemme taas laulamaan, laulamme ihmisten sydämiin rokkia ja romantiikkaa! Viihdekuoro hankkii jäsenistönsä Wellamo-opiston kautta yleensä syksyllä toimintakauden alussa. Kuoroon voi liittyä toki vaikka kesken kauden, jos vain laulattaa. Tule sinäkin ja päästä sisäin lauluintosi valloilleen!

Minun uusi lauluvoimaa alkaa tunnustuksella: Rakastan kuunnella, kun joku laulaa. Rakastan laulaa myös itse!

Riitta Yrjänä,
Hollolan Viihdekuoro ry:n
varapuheenjohtaja
ja tiedottaja,
puh. 044 0885 501,
riitta.yrjana@gmail.com

Arahian seinälautasia

Kirje Ylipainoiselle, Painolukemasi vuonna 2021!

Eija Mäkelä

Minä kehotan sinua; Jätä nykyinen painolukemasi viime vuodelle. Sitä ei nyt kannata miettiä. Se on, mikä on. Sinun tuleva lukema tänä vuonna on se, mihin nyt keskityt. Mieti tätä päivää, elinen on menneisyyttä, huominen on tulevaisuutta. Sitä meidän jokaisen on syytä miettiä, minunkin.

Kun sinä keskityt hyviin ja tärkeisiin asioihin, kuten itseesi, jätät silloin turhat asiat pois. Mitä enemmän painolukemaasi mietit, pohdit ja ajattelet, sitä vaikeampana näet sen, jopa mahdottomana. Luovutatko? Et taatusti luovuta!

Tiedätkö, että nopeat päätökset voivat auttaa sinua pääsemään tavoitteeseen, mikä tekee sinusta onnistuneen. Mitä olet siis valmis tekemään oman itsesi takia? Minä annan ohjeen; tee ostoslista, mene kauppaan, tee ostokset, tee ateriat, syö ja nauti! Oliko vaikeaa? Ei ollut!

Katso nyt omaa lautastasi neljällä eri aterialla. Miltä näyttää? Minkä arvosanan annat itsellesi? Tietyksi hyvän!

Monilla meistä on vaikeita asioita elämässä kohdattavana ja niistä on selvitty. Joten sinun painolukemasi keventäminen ei ole mitään rakettitiedettä? Ei olekaan!

Neuvo sinulle; tarkista ateriat, annoskoko ja ateriat-ajat. Painonpudotus aikana voit hyvin, koska syöt grammoissa paljon ja kaloreissa vähän.

Kun sinulla on hyviä päiviä painonpudotuksessa, oletkin jo lähempänä tavoitettasi kuin uskoitkaan. Ota oma painolukemasi hallintaan ja tule PainonPudottajin!

Vaakaterveisin Eija M.
PainonPudottajat

Niinan niksit

Niina Ojansivu
Keittiöpäällikkö

Pasta carbonara

Ulkomailla lomaillessa tulee useinkin tilattua pasta carbonaraa, annos on liki pitäen aina erilainen, mutta aina maistuva. Ruoka on makumuistoja täynnä ja tämä vie minut lomatunnelmiin missä lämmin tuulen viire hivelee hipiää ja kaunis musiikki kantautuu korviin, kauniit värilamput luovat tunnelmaa pimenevään iltaan. Tehdään makumatkoja, kun muu matkailu ei nyt ole sallittua, nautitaan siitä mitä meillä on ja syödään kotona hyvin. Tämän pastan tekeminen on nopeaa ja helppoa. Spagetti kuuluu perinteisesti tähän annokseen, mutta itse tein sen tagliatellellä eli nauhamakaronilla. Bon appetit!

Pasta carbonara

500 g spagettia
tai tagliatelle
vettä
suolaa
1 sipuli
3 valkosipulinkynttä
öljyä
170 g pekonia
2 kananmunaa
2,5 dl ruokakermaa
3 rkl parmesani raastettua
mustapippuri rouhetta

Keitä pasta paketin ohjeen mukaan, pilko sipuli ja valkosipuli, paista kevyesti pannulla ja lisää pilkottu pekoni. Paista pekoni rapsakaksi.

Riko kanamunat kulhoon ja lisää ruokakermaa ja parmesani. Rouhi myllystä pippuria muutama kierros. Valuta kypsä pasta ja kaada takaisin kattilaan, lisää pastan sekaan pekoni-sipulisekoitus, kanamuna-kermaseos. Kypsennä hetki, niin että kerma sakenee. Pyöräytä myllystä hieman suolaa sekaan, maun mukaan.

Tarjoile heti.

Onko sinulla joku mieliresepti, jonka haluat jakaa lukijoille?

Lähetä se minulle, niin kokeilen sitä ja maukkaimmat niistä julkaistaan lehdessämme. s-posti: niina@jns-mediajakelut.com

Tomas Käyhkö, Jesse Kallio ja Jarmo Ahokas.

Keilailu-uutinen

Kaadon 80 v. juhlakisan voitti Jesse Kallio

29.12.2020 tasan 80 vuotta sitten perustettiin keilaseura Kaato. Seura järjesti juhluvuoden kunniaksi Kaato 80 v. juhlakisan. Loppukilpailu käytiin siis 29.12. ja sinne selviytyi 24 parasta keilaajaa alkukilpailun perusteella. Finaalissa keilattiin 6 sarjaa amerikkalaisittain.

Loppukilpailun voiton vei TPS:n **Jesse Kallio** huikaila 273 pisteen keskiarvolla (1638). Toiseksi sijoittui Mainareiden **Tomas Käyhkö** pistein 1596 ja kolmanneksi kiri Bayn **Jarmo Ahokas** pistein 1408.

Kallio teki myös Lahden Keilahallin halliennätyksiä 3-6 sarjoihin sekä oman viiden sarjan ennätyksen.

Suomen Keilailuliitto on valinnut Mikkelissä asuvan

ja Varkauden Mainareita edustavan **Tomas Käyhkön** vuoden keilaajaksi 2020.

Teksti ja kuvat:
Niina Leskinen

Voittajan tyylinäyte.

Vuonna 2020 ensirekisteröityjen henkilöautojen määrä oli toiseksi matalin koko 2000-luvulla - vaihtoehtoisten käyttövoimien osuus jatkoi kasvuaan

Vuonna 2020 ensirekisteröitiin 96 415 uutta henkilöautoa, mikä on 15,6 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2020 henkilöautojen ensirekisteröintimäärä on toiseksi matalin 2000-luvulla - ainoastaan vuonna 2009 rekisteröintiä tehtiin vielä vähemmän. Vaihtoehtoisten käyttövoimien osuus henkilöautojen ensirekisteröinneistä jatkoi kasvuaan.

Vuonna 2020 henkilöautojen ensirekisteröintimäärä väheni 15,6 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna. Vuonna 2020 ensirekisteröitiin 96 415 henkilöautoa, kun edellisvuonna vastaava määrä oli 114 203 henkilöautoa. "Korona miltei pysäytti uusien henkilöautojen kaupan keväällä. Vaikka ensirekisteröintien määrä palautui loppuvuodesta lähemmäs normaalia tasoa,

Vaihtoehtoisten käyttövoimien osuus henkilöautojen ensirekisteröinneistä jatkoi kasvuaan

Ladattavien hybridien sekä sähkö- ja kaasukäyttöisten henkilöautojen osuus kaikista henkilöautojen ensirekisteröinneistä oli 20,0 prosenttia vuonna 2020, kun vastaava osuus oli 8,8 prosenttia vuonna 2019 ja 5,7 prosenttia vuonna 2018. Sähköautojen ensirekisteröintimäärä nousi 123,8 prosenttia ja ladattavien hybridien 121,7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Sen sijaan vaih-

toehtoista käyttövoimista kaasuautojen rekisteröinnit vähenivät 14,1 prosenttia. Perinteisillä käyttövoimilla toimivien henkilöautojen ensirekisteröintimäärät laskevat. Bensiniä käyttäviä henkilöautoja rekisteröitiin 23,5 prosenttia ja dieselkäyttöisiä 35,4 prosenttia vähemmän.

Henkilöautoja ensirekisteröitiin eniten Uudellamaalla ja vähiten Kainuussa

Uudellamaalla rekisteröitiin 44 800 henkilöautoa, mikä vastaa 46,5 prosenttia kaikista henkilöautojen ensirekisteröinneistä. Kainuussa henkilöautojen ensirekisteröintejä tehtiin 657. Kaikissa maakunnissa ensirekisteröitiin henkilöautoja vähemmän edellisvuoteen verrattuna. Eniten rekisteröinnit vähenivät Lapissa, missä henkilöau-

toja ensirekisteröitiin 2 163 kappaletta. Määrä on 23,8 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019. Keski-Pohjanmaalla rekisteröintimäärä laski vähiten. Siellä rekisteröitiin 789 henkilöautoa ja määrä oli 11,1 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna.

Toyota, Skoda ja Volkswagen edelleen suosituimpia merkkejä

Ensirekisteröityjen henkilöautojen tyypillisimmät merkit olivat Toyota (13 266), Volkswagen (9 942) ja Skoda (9 696). Nämä merkit ovat muodostaneet suosituimpien ensirekisteröityjen merkkien kolmikon yhtäjaksoisesti vuodesta 2012 lähtien. Suosituimmat henkilöautomallit olivat Toyota Corolla (5 394), Skoda Octavia (3 896) ja Toyota Yaris (3 396).

Lahden väestöennuste 2020–2030

Lahden väestöennuste 2020–2030 on raportti Lahden arvioidusta väestökehityksestä kaupungin tasolla ja vietyä osa-alueille vuoteen 2030.

Väestöennusteohjelmalla saadaan tuotettua yksityiskohtaiset ennusteet Lahden väestökehityksestä, mutta ennusteiden olettamuksiin sisältyy monia epävarmuustekijöitä. Muuttoliikkeen volyymin kasvaminen tai laantuminen ja sen jaksottaiset vaihtelut tekevät väestökehityksen ennustamisen haasteelliseksi.

Etenkin vanhojen omakotialueiden väestökehityksen arviointi on haastavaa, kuten ”sukupolvenvaihdoksen” ajoittaminen. Myös opiskelijoiden suuri määrä ja vaihtuvuus osaltaan muokkaavat väestörakennetta ennakoimattomasti. Lisäksi ns. vapaan varauksen eli uusien myymättömien ja vuokraamattomien asuntojen täyttyminen uusilla asukkailla saattaa nostaa väkilukua ennakoimattomasti varsinkin keskustan alueella. Lukuisista tulevaisuuden epävarmuustekijöistä johtuen, väestöennuste hahmottaa parhaimmillaan vain väestökehityksen pääsuunnan ja tukee siten osaltaan rationaalia palvelusuunnittelua. Ennusteiden epävarmuus kasvaa mentäessä yhä kauemmas ajassa, yhä pienemmille alueille ja yhä pienempiin ikäluokkiin.

Osa-alueittaiset ennusteet julkaistaan tammikuun 2021 lopussa, kun ennakkotiedot vuoden 2020 lopusta ovat saatavissa.

Väestöennuste 121 500 henkilöä vuonna 2025

Lahden kuntatason (2020–2030) väestöennuste perustuu vuosien 2010–2019 väestö- ja muuttoliiketietoihin (väestönkasvu n. 0,3 %/v), hedelmällisyyskertoimet vuosien 2018–2019 syntyneiden määrään. Tilastokeskuksen Lahden väestöennuste (2019) perustuu vuosien 2014–2018 väestö-, muuttoliike ja hedelmällisyyslukuun.

Lahden trendinmukaisessa väestöennusteessa väestömäärä kasvaa noin 121 500 henkilöön vuonna 2025 ja yli 122 000 henkilöön vuonna 2030. Tilastokeskuksen ennusteessa Lahden väkiluku kasvaa vuoteen 2025 mennessä lähes 120 700 henkilöön, sen jälkeen väkimäärä kääntyy hienoiseen laskuun.

Lahden oman ennusteen mukaan väestön määrä kääntyy Lahdessa laskuun

2030-luvun puolivälin jälkeen ilman kasvavaa kotimaan ja ulkomaan tulo muuttoa, mikä kasvattaisi myös syntyneiden määrää tulevaisuudessa.

Lahden väestömuutoksia 2010–2019

Lahden väkiluku on kasvanut vuosina 2010–2019 yhteensä 3 874 henkilöllä, keskimäärin 371 henkilöllä (0,3 %) vuodessa.

Lahden väkilukua on kasvatettu vuosina 2010–2019 siirtolaisuus 2 974 henkilöllä, kuntien välinen nettomuutto 1 941 henkilöllä, syntyneitä oli 1 039 vähemmän kuin kuolleita. Vuoden 2020 (tammimarraskuun) aikana väestön määrä on kasvanut 204 henkilöllä. Siirtolaisuus on kasvatanut Lahden väkilukua 300 henkilöllä, kuntien välinen nettomuutto 188 henkilöllä, syntyneitä oli 257 vähemmän kuin kuolleita.

Väestön ikääntyessä ja syntyneiden määrän vähenessä väestönkasvun on perustuttava tulevaisuudessa muuttoliikkeen kasvuun. Nuorten ikäluokkien väestömäärä vähenee ikääntyvien määrän kasvaessa. Vuoteen 2030 mennessä 75-vuotta täyttäneiden määrä kasvaa Lahdessa trendiennusteen mukaan noin 6 750 henkilöllä työikäisten määrän vähetessä 650 henkilöllä.

Rakentamisennuste 2020–2030 noin 4 770 asuntoa

Lahteen rakentuu trendinmukaisen rakentamisennusteen mukaan vuosina 2020–2030 noin 4 770 asuntoa, joista 3 370 on kerrostaloasuntoa, 391 rivi- tai ketjutaloasuntoa ja yli 1 000 pientaloasuntoa. Kerrostalorakentaminen painottuu keskustan suuralueelle (noin 1 800 asuntoa), myös Launeen ja Kivimaa-Kiveriö-Joutjärven suuralueille rakentuu yli 600 kerrostaloasuntoa. Rivitaloja ja omakotirakentamista on eniten 2020-luvulla Karistossa, Launeella, Ahtialassa ja Nastolassa.

Kerrostalorakentamisesta noin 550 asuntoa on senioriasuntotuotantoa ja 235 opiskelijasuntoa rakentuu Rantakartanoon, ”Starkin” alueelle, Kivistönmäelle, Kilpiäisiin ja Rakokiveen, opiskelija-asuntoja Rantakartanoon, Niemeen ja Kattajakadun alueelle.

Keskustan suuralueen väkiluku on kasvanut 2010–

2019 aikana 1 381 henkilöllä 21 627 asukkaaseen vuonna 2019 ja alueen väkiluku kasvaa vuonna 2030 noin 24 200 asukkaaseen uudisrakentamisen myötä.

Mukulan suuralueen väestömäärä on vähentynyt vuodesta 2010 279 henkilöllä 7 635 asukkaaseen vuonna 2019 ja väestön väheneminen jatkuu uudisrakentaminen vähäisyydestä johtuen.

Kivimaa-Kiveriö-Joutjärven suuralueen väestömäärä kasvoi 17 132 henkilöön vuoden 2019 lopussa ja alueen väkiluku kasvaa noin 17 300 asukkaaseen vuonna 2030 kerrostalorakentamisen vauhdittamana.

Ahtialan suuralueen väestömäärä on kasvanut 2010-luvulla 367 henkilöllä yli 11 755 asukkaaseen vuonna 2019. Omakotirakentaminen kasvattaa väestömäärän yli 12 000 henkilöön 2030. Väestönkasvu saattaa olla ripeämpääkin, jos sukupolvenvaihdos lisää alueen lapsiperheiden määrää.

Kolava-Kujalan suuralueen väkiluku on kasvanut 1 778 henkilöllä 2010-luvulla 2 855 henkilöön vuonna 2019. Väestön määrä kasvaa vuonna 2030 yli 3 700 asukkaaseen uustuotannon ja korkean hedelmällisyyden vauhdittamana.

Launeen suuralueen väkiluku on kasvanut 2010-luvulla 2 101 henkilöllä, 2 699 asukkaaseen vuonna 2019. Launeella asuntojen uustuotanto kasvattaa alueen väestömäärän vuoteen 2030 mennessä yli 2 700 asukkaaseen.

Kärpäsän suuralueen väkiluku on vähentynyt lähes 400 henkilöllä vuodesta 2009 ja alueella asui vuoden 2019 lopussa 1 194 henkilöä, Väestön määrä alueella alenee 1 000 tuntuun ilman täydennysrakentamista.

Jalkarannan suuralueen väestömäärä väheni vuosien 2010-luvun aikana 613 henkilöllä 5 440 asukkaaseen vuoden 2019 lopussa. Asuntorakentaminen pitäne väkimäärän hienoiseen kasvussa tulevaisuudessa.

Nastolan suuralueen väkiluku on vähentynyt 2010-luvulla 760 henkilöllä, 1451 asukkaaseen vuonna 2019. Tulevasta toteutuneesta asuntorakentamisen määrästä riippuu Nastolan alueen tuleva väestökehitys.

Ennustemenetelmä

Lahden kuntatasoinen väestöennuste on luonteeltaan

demografinen, eli perustuu väestön muutostekijöitä -syntyvyyttä, kuolevuutta ja muuttoliikettä -koskeviin oletuksiin. Osa-alueittainen väestöennuste on oma, itsenäinen kokonaisuutensa, joissa on käytetty kaupungin tason ennustetta useampia parametreja ja oletuksia alue-ennusteiden teon tarpeisiin. Ne liittyvät naisten hedelmällisyyden sekä kuolevuuden tilastoalueittaiseen vaihteluun, vanhan asutokannan sisällä tapahtuviin väestömuutoksiin sekä uudisrakentamisen väestöä lisäviini vaikutuksiin. Kun alue-ennuste on tehty, osa-alueittainen väestöennuste pakotetaan koko kaupungin ennusteen muodostamaan kehukseen ikälukittain niin, että alue-ennusteen vuositaiset väkilukumäärät ovat samat koko kaupungin tasolle summattuna.

Ennusteissa on hyödynnetty myös kaupungin omista tietojärjestelmistä koottua -pääasiassa asuntorakentamiseen liittyvää -tietoa ennusteen luotettavuuden parantamiseksi. Väestöennusteen toteutettu Veni-väestöennusteohjelmalla.

Kaupungin tason ennusteen väestömuutostekijöitä ovat synnytyksikäisten naisten hedelmällisyys, väestön kuolevuus sekä Lahteen (tulomuutto) ja Lahdesta muuttosta (lähtömuutto) koostuva muuttoliike sukupolven mukaan ikälukittain.

Hedelmällisyyden ennustamiseen käytetään 15–49-vuotiaiden naisten 5-vuotisen ikälukittain lasketun erikoishedelmällisyyslukuja vuosilta 2017–2019, kuolevuuden ennustamiseen ikälukittaisia kuolemanvaaralukuja sekä kuolemanvaaran muutoksia vuosilta 2010–2019.

Tulo- ja lähtömuuton lähtötietoina käytetään vuosien 2010–2019 muuton vuositaita kokonaisuutensa ja tietoa muuttajien ikäjakamasta. Käytetty ennustemalli ei erottele toistaan ulko- ja kotimaan muuttoliikettä. Lähtöväestönä on iän ja sukupolven mukaan 1-vuotissikäryhmittäin vuoden 2019 lopussa.

Lisäksi väestökehitykseen vaikuttaa väestön vanheneminen, joka otetaan huomioon siirtämällä kunkin vuoden vaihteessa ikäryhmä yhti vuotta eteenpäin, lisäämällä alkuun vuoden aikana syntyneet ja summaamalla lopuksi viimeisintä ikäryhmää yhteen.

Osa-alue-ennusteen teke-

misen periaate poikkeaa koko kaupungin ennusteen tekotavasta, koska alue-ennuste lähtee ”alhaalta ylöspäin”, eli ennustaa ensin, mitä tapahtuu asuinalueilla. Syy menettelyyn on se, että osa-alueilla tapahtuva asuntorakentaminen tapahtuu epätasaisesti, ei siis sirotta esim. asutokannan perusrakenteen suhteessa koko alueen yli. Siksi on aiheellista soveltaa logiikkaa, jossa pohditaan ensin mitä muutoksia tapahtuu ”vanhassa”, so. ennusteen aloitusajankohtana olevassa, asunto- ja väestökannassa. Toiseksi ennakoitetaan mihin, milloin ja millaisena asuntorakentaminen toteutuu, ja minkälaisia väestöllisiä seuraamuksia tästä koituu. Osa-alue-ennuste muodostuu siis vanhan asutokannan ja uuden arvioitun asutokannan – uustuotannon – yhdistämisestä.

Vanhan asutokannan lähtötiedot

Hedelmällisyys vaihtelee Lahdessa alueittain. Alueellisia hedelmällisyyslukuja säädellään keskimääräisiä, ikälukittaisia hedelmällisyyslukuja korottamalla tai alentamalla. Alueellisia hedelmällisyyslukuja on käytetty varsinkin keskustan opiskelijajapinotteisilla alueilla, joilla hedelmällisyys on keskimääräistä alhaisempi, korkeampia hedelmällisyyslukuja on vastaavasti käytetty varsinkin uusilla omakoti- ja rivitaloalueilla. Alueittaiset kuolevuusluvut ovat pääosin samoja kuin koko kaupungin ennusteissa. (poikkeuksena mm. vanhuspainotteiset sekä laitoshoitoalueet).

Nettomuutto alueilla

Vanhassa asutokannassa tapahtuu yleensä asuminen väljenemistä. Syntyvyys tiivistää asumista, kuolleisuus väljentää sitä. Osa väljenemisestä on peräisin lasten vanhenemisesta kotia lähdön ikäsiiksi ja sitä seuraava irtautumisesta, osa perheiden hajaantumista. Kokonaisten asutokuntien väljenemisen pääsuunta on edelleen ollut asuntoa vaihdettaessa muutto ahtaammasta väljempään. Muuttoliikkeen vaikutusta alueiden väestökehitykseen ohjataan säätämällä nettomuuttoa (tulomuutto-lähtömuutto) vanhassa asutokannassa.

Säätötoimen tehdään erilaisten alueittaisten painotusten (sisäisten nettomuuttokertoimien: 1 Lapsi 2 Nuori 3

Aikuinen 4 Iäkäs 5 Vanhus) avulla.

Asutokannan poistuman määrittely

Vanhasta asutokannasta tapahtuu aina jossakin määrin poistumaa, joka osaltaan vähentää siinä asuvan väestön määrää. Poistuma jakautuu huoneistoja ja pinta-alaa koskeviin poistumiin. Asuntoja yhdistettäessä pinta-ala säilyy, varsinaisessa fyysisessä poistumassa häviää koko asunto. On perusteltua olettaa, että poistuma riippuu suuresti alueen rakennuskannan tyypistä. Suuren poistuman alueita ovat maaseudun haja-asutusalueet sekä esikaupunkien vanhempi, tiivistävä pientalo asutus. Lahden väestöennusteissa on käytetty alhaista 3 promillen vuositaisista poistumaa, asuntojen purkamisen vähäisyydestä johtuen.

Uustuotannon määritykset

Asuntotuotannon myötä väestö sijoittuu uusille asuinalueille, minkä seurauksena kunnan alueellinen väestöprofiili muuttuu jatkuvasti. Asuntotuotannon määrä, laatu ja sijoittuminen ohjaavat uustuotannon väestövaikutuksia.

Asuntotarve-ennuste muodostetaan laskemalla tavoitellusta väkiluvusta asutokuntien kokonaismäärä eli asuntojen kokonaiskysyntä ja asutokannasta asuntojen kokonaistarjonta ennustevuosittain. Asuntojen kysynnän ja tarjonnan erotuksesta saadaan uusien asuntojen rakentamistarve, joka jaetaan rakentamisennusteesta talotyypeittäin osa-alueille. Rakentamistarpeen mukaisessa rakentamisennusteessa arvioitu valmistuvat asunnot muutetaan henkilöiksi asutokuntakertoimen sekä asutokuntakokojakuman ja talotyypinjakuman perusteella.

Uustuotannon ikärakenne on määritetty pääosin vuosina 2016–2019 Lahdessa uusiin asuntoihin muuttaneen väestön ikäprofiilien perusteella. Ikärakenneprofiilissa on hyödynnetty eri alueiden aiempaa asuntorakentamisen ikärakennetta tai vastaavaa asuntotuotannon ikäprofiilia muilla saman tyyppisillä alueilla. Suurin osa asunnoita tuotetaan vapaarahoitteisesti vuokra- ja omistusasuntokäyttöön.

Lähde: Tilastokeskus ja Lahden kaupunki

PALVELUHAKEMISTO

Ilmalämpöpumppujen huoltoa

Automyyntiä

ILMALÄMPÖPUMPUN PESU JA HUOLTO VAIN 169€
kaikki merkit

Kylmä Hilden

050 306 3553
 www.kylmahilden.fi

AUTOMYYNTI IMONE
 n. 40 kpl hyväkuntoisia edullisia henkilöautoja
 Kehrämmön takapihan sisätiloissa.
 www.nettiauto.com/yritys/autoimone/vaihtoaautot
 044 239 2551 - Pakaantie 1 - Kehrämmö (takapiha)

Polttoöljyä

POLTTÖÖLJYT
 edullisesti omalla autolla

Polttis.fi

Tilaa: 0400-123766
 tai www.polttis.fi
NESTE OIL
 Myrskylä - Pukaro

APUVÄLINEPALVELU
www.fystek.fi

- Fystek helpottaa arjessa selviytymistä
- Apuvälinepalvelu
- Fysioterapiapalvelut
- Kotipalvelut
- Senioriskootterit

Yhteystiedot:

Apuvälineet Jan 040 842 6015
Fysioterapia Liisa 044 239 5554

TALVIHERKKUJA!

 Karjalanpaisti kulmapaisti /kassler Suomi	 Possun savupotka hernesoppaan tuore Suomi	 Suola-sienet Haaparuskua Suomi
11,90 /kg	8,90 /kg	18,90 /kg
 Hyvä sikanauta-jauheliha 70%/30% tuore Suomi	 Viljapossun juhlafile makurasvalla tuoresuolattu Suomi	 Maalais-kanan-munat isot XL Suomi
6,50 /kg	8,90 /kg	3,50 /kg
 Kokonainen ankka N. 2,4kg Saksa	 Poron lapa-käristys Lumiporo Suomi	 Vanhan-ajan suomi-makkara Hakala Suomi
19,90 /kpl	34,90 /kg	10,90 /kg

- Kylmäsavuporoa ja hevosta
- Luomuhapankaalia
- Nastolan kotijuustoa

A.O. Vuorinen Oy
Kauppahalli p. 03-782 2414

Heinolan Kauppahallit.fi
KIRPLET · KIRPPIS & OUTLET

NYT ON AIKA OTTAA KAIKKI ILO IRTI LUMESTA!
KIRPPIKSELTÄ TALVIURHEILUVÄLINEITÄ JOKA LAJIIN JA JOKAISELLE!

TERÄSVAHVIKKEISET LUMILAPIOT & PETKELEET
ERIKOISEN HALVALLA! KAIKKI VAIN 5€/KPL

LUMILEIKKEIHIN LIUKURIT & PULKAT
ALKAEN 1,30€/KPL

Ma suljettu, ti-pe 10-17 & la-su 10-15
www.heinolanakauppahallit.fi
Kausantie 1, 18600 Heinola - Myllyoja